

แผนป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยด้านการเกษตร

ในช่วงฤดูฝน ปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษพิบัติด้านการเกษตร
จังหวัดสุพรรณบุรี

คำนำ

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝนปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี ฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดเตรียมแผนสำหรับรองรับสถานการณ์ภัยธรรมชาติซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในช่วงฤดูฝน เช่น น้ำท่วม น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม และฝนทิ้งช่วง โดยใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินการป้องกันและลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้านการเกษตร และลดผลกระทบจากปัญหา ภัยพิบัติด้านการเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี การเตรียมความพร้อมของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ให้สามารถช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี ฉบับนี้จะเป็นกรอบแนวทางปฏิบัติและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568 เพื่อลดปัญหาผลกระทบจากภัยพิบัติต่อไป

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ
ด้านการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1	แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568	1
1.1	บทนำ	1
1.2	วัตถุประสงค์	1
1.3	เป้าหมาย	1
1.4	หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	2
1.5	แนวโน้มและการประเมินสถานการณ์	5
1.6	มาตรการฤดูฝน ปี 2568	8
บทที่ 2	ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสุพรรณบุรี	9
2.1	ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี	9
2.2	ขอบเขตการปกครองของจังหวัดสุพรรณบุรี	10
บทที่ 3	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการบริหารจัดการน้ำ ในพื้นที่เกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี	12
3.1	ข้อมูลทั่วไปด้านน้ำเพื่อการเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี	12
3.2	ข้อมูลทั่วไปด้านการเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี	20
บทที่ 4	การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี	30
4.1	แนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	30
4.2	ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด	31
4.3	การคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี	32
4.4	การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติต่างๆ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ	32
4.5	แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี	32
บทที่ 5	การติดตามและรายงานผล	43
5.1	การติดตามสถานการณ์	43
5.2	ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี	43
5.3	ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อ	44
5.4	บัญชีเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์	46

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 วงจรจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน	2
แผนภาพที่ 2 กลไกการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัย	4
แผนภาพที่ 3 ตัวอย่างการจัดโครงสร้างกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ที่มีการสถาปนาการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.)	5
แผนภาพที่ 4 มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2568	8
แผนภาพที่ 5 แผนที่และขอบเขตการปกครองจังหวัดสุพรรณบุรี	9
แผนภาพที่ 6 แผนที่แสดงเส้นทางน้ำของจังหวัดสุพรรณบุรี	17
แผนภาพที่ 7 ผังเส้นทางน้ำหลักในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี	18
แผนภาพที่ 8 ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร กับการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ	31

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี	14
ตารางที่ 2 อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ที่ถ่ายโอนแล้ว จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2568	15
ตารางที่ 3 โครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี	16
ตารางที่ 4 ข้อมูลสระน้ำในไร่นา (บ่อจั่ว) จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2564 – 2568	19
ตารางที่ 5 ข้อมูลบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่การเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี	18
ตารางที่ 6 เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี แยกรายอำเภอ ปี 2568	20
ตารางที่ 7 ข้อมูลการผลิตพืช จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2567/68	21
ตารางที่ 8 แผนการผลิตข้าวครบวงจร ปี 2567/68	24
ตารางที่ 9 การคาดการณ์พื้นที่ปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68 รอบที่ 1 จังหวัดสุพรรณบุรี	25
ตารางที่ 10 พื้นที่ทำการประมง จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2568	25
ตารางที่ 11 ปริมาณการผลิตสัตว์น้ำ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2568	26
ตารางที่ 12 ข้อมูลจำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงจระเข้จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2568	27
ตารางที่ 13 จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2568	27
ตารางที่ 14 ปริมาณการผลิตเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2568	28
ตารางที่ 15 แผนการจัดสรรน้ำในเขตชลประทานช่วงฤดูฝน ของจังหวัดสุพรรณบุรี	29
ตารางที่ 16 ตารางคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี	32

บทที่ 1

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี

1.1 บทนำ

กรมอุตุนิยมวิทยาได้ประกาศการเริ่มต้นฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ. 2568 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2568 โดยประเทศไทยได้สิ้นสุดฤดูร้อนและเริ่มต้นเข้าสู่ฤดูฝน ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2568 เนื่องจากบริเวณประเทศไทยตอนบน สภาพอากาศมีฝนตกชุกหนาแน่นครอบคลุมพื้นที่มากกว่าร้อยละ 60 และต่อเนื่อง 3 วันขึ้นไป ประกอบกับ ลมชั้นบนที่พัดปกคลุมประเทศไทยที่ระดับความสูงประมาณ 3 – 5 กิโลเมตร ได้เปลี่ยนทิศเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งจะนำความชื้นจากทะเลอันดามันเข้าปกคลุมบริเวณประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ส่วนลมชั้นบนที่ระดับความสูงประมาณ 10 กิโลเมตร ได้เปลี่ยนทิศเป็นลมฝ่ายตะวันออก ซึ่งถือว่าเป็นการเข้าสู่ฤดูฝนของประเทศไทยในปีนี ในช่วงต้นฤดูฝนจะมีปริมาณฝนน้อย หลังจากนั้นปริมาณและการกระจายของฝนจะเพิ่มขึ้น สำหรับฤดูฝนของประเทศไทยตอนบนจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม ส่วนภาคใต้โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกจะมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไปอีกจนถึงกลางเดือนมกราคม

ดังนั้น ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี จึงได้จัดเตรียมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568 เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยพิบัติต่อพื้นที่การเกษตรที่อาจเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน ได้แก่ น้ำท่วม น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม และปัญหาฝนทิ้งช่วง ซึ่งอาจสร้างความเสียหายให้แก่ผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้านการเกษตรของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2 เพื่อเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

1.2.3 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการการทำงานในพื้นที่ประสบภัย

1.3 เป้าหมาย

1.3.1 จังหวัดสุพรรณบุรี มีแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน เป็นแนวทางในการป้องกัน ลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้านการเกษตร และให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรที่ประสบภัย ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

1.3.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้ให้แก่เกษตรกร

1.4 หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

1.4.1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจรเพื่อรับมือกับภัยที่มีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้น และอาจมีรูปแบบการเกิดที่ไม่ซ้ำเดิม จึงไม่จำเป็นต้องมีการจัดการตามลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non – Linear) โดยเป็นการดำเนินการในลักษณะเป็นเป็นวงรอบ (Closed Loop) อย่างต่อเนื่องและไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการ ดังนั้น จึงเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งการจัดการสาธารณภัยในแต่ละห้วงเวลาการเกิดสาธารณภัยอาจมีความคาบเกี่ยวกัน (Overlap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแผนภาพนี้

แผนภาพที่ 1 วงจรจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM)
เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน

ที่มา : แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570

โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะก่อนเกิดภัย

การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัย ทั้งที่ใช้โครงสร้างและไม่ใช่โครงสร้าง โดยการวิเคราะห์และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัยเพื่อลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อบุคคล ชุมชนหรือสังคม รวมถึงป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

การเตรียมความพร้อม (Preparedness) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชน หรือชุมชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ ความสามารถ และทักษะต่างๆ พร้อมทั้งรับมือกับสาธารณภัย ได้แก่ การปรับตัว และการเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ

ระยะเกิดภัย

การจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) เป็นการเผชิญเหตุ (Response) และการบรรเทาทุกข์ (Relief) โดยจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน โดยการจัดระบบ การจัดการทรัพยากรและการกิจความรับผิดชอบ เพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระยะหลังเกิดภัย

การฟื้นฟู (Recovery) เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัย เบาบางลง หรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ของชุมชน ที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ และสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better) ตามความเหมาะสม โดยการนำปัจจัยในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาดำเนินการในการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึง 1) การซ่อมสร้าง (Reconstruction) 2) การฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation)

1.4.2 ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570 ได้นำกรอบนโยบายยุทธศาสตร์ กรอบแนวคิดทั้งในและต่างประเทศ แนวโน้มสถานการณ์ภัยของโลกและประเทศไทยที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้ง บทเรียนจากการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ผ่านมา เพื่อนำมาทบทวนและปรับปรุง ซึ่งการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยมีเป้าหมายสูงสุด คือ การรับรู้ - การปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน (Resilience) ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ส่วนที่ 1 การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การมุ่งเน้นลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้าน สาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจาก สาธารณภัย

ส่วนที่ 2 การจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

1.4.3 กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในระดับปฏิบัติ

องค์กรปฏิบัติที่เป็นศูนย์กลางในการอำนวยความสะดวก การประสานการปฏิบัติของหน่วยงาน และภาคส่วนต่างๆ ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยทั้งในภาวะปกติ และเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น ภายใต้แนวคิด “ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Emergency Operation Center : EOP)” โดยมีหน้าที่ในการบังคับ

บัญชา อำนาจการ ควบคุม กำกับ และประสานการปฏิบัติระหว่างภาคส่วนต่างๆ พร้อมทั้งให้กำหนดโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และมอบหมายภารกิจหน้าที่ต่างๆ ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน รวมถึงจัดทำแนวปฏิบัติหรือคู่มือ การปฏิบัติงานตามขั้นตอนในแต่ละระดับการปฏิบัติการ (Level of Activation) และจัดให้มีสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ปรากฏดัง แผนภาพต่อไปนี้

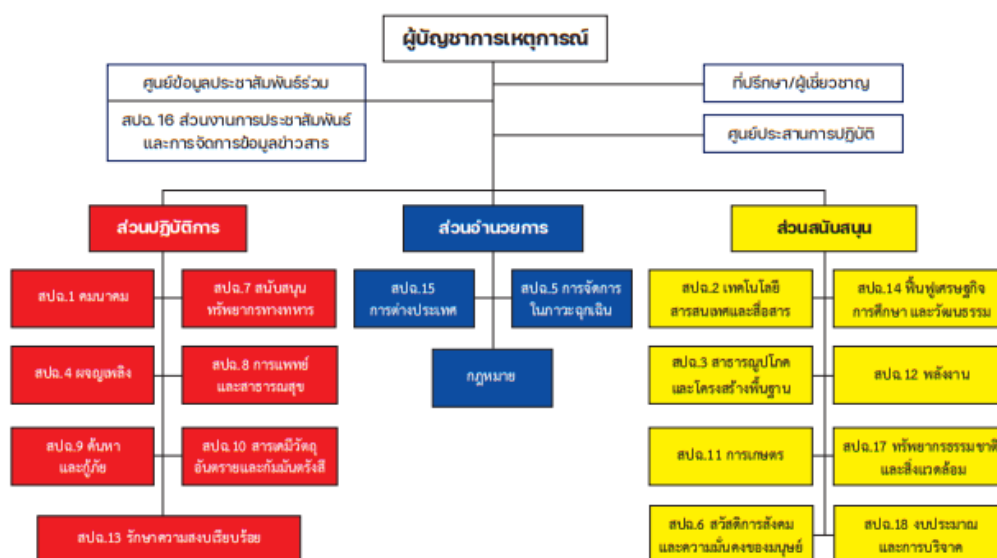

แผนภาพที่ 2 กลไกการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัย

ที่มา : แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570

สำหรับแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินหรือ สปฉ. (Emergency Support Function : ESF) เป็นเครื่องมือสนับสนุนภารกิจของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) ที่เป็นกลุ่มของส่วนงาน ประกอบด้วย หน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน มาประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ ทั้งนี้ กรณีที่มีการยกระดับการจัดการ สาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) หรือการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) กองบัญชาการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ จะพิจารณาสถาปนาการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) เพียงส่วนงานใดส่วนงานหนึ่งหรือหลายส่วนงานเข้าร่วมสนับสนุนการจัดการสาธารณภัยในแต่ละเหตุการณ์

ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของแต่ละเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักด้านการเกษตร ส่วนสนับสนุน สปฉ.11 การเกษตร โดยมีหน้าที่ประสาน การปฏิบัติเมื่อเกิดสาธารณภัยที่มีผลกระทบต่อการเกษตร ติดตามเพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน สำรวจ และติดตามความเสียหายด้านการเกษตร รวมถึงสนับสนุนข้อมูลอื่นด้านการเกษตรและให้ข้อเสนอแนะแนวทาง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบด้านการเกษตรและแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัย

แผนภาพที่ 3 ตัวอย่างการจัดโครงสร้างกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
ที่มีการสถาปนาการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.)

ที่มา : แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570

1.5 แนวโน้มและการประเมินสถานการณ์

1.5.1 การคาดหมายลักษณะอากาศในช่วงฤดูฝน ปี 2568

กรมอุตุนิยมวิทยาคาดหมายลักษณะอากาศของประเทศไทย ราย 3 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม 2568 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2568 คาดว่า ปริมาณฝนรวมบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่จะใกล้เคียงค่าปกติ ยกเว้นภาคกลางและภาคตะวันออกจะมีปริมาณฝนสูงกว่าค่าปกติร้อยละ 10 โดยภาคเหนือจะมีปริมาณฝนรวมประมาณ 450 – 550 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 515 มม.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 550 – 650 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 631 มม.) ภาคกลาง ประมาณ 400 – 500 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 432 มม.) กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประมาณ 550 – 650 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 586 มม.) ภาคตะวันออก ประมาณ 750 – 850 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 750 มม.) ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ประมาณ 350 - 400 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 371 มม.) และภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 900 – 1,000 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 994 มม.)

เดือนพฤษภาคม ปริมาณฝนรวมประเทศไทยตอนบนจะมีค่าใกล้เคียงกับค่าปกติ ยกเว้นภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 5 ส่วนภาคใต้จะใกล้ค่าปกติ ยกเว้นภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 โดยจะมีปริมาณฝนรวมภาคต่างๆ ดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 160

– 200 มม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 180 – 220 มม. ภาคกลางประมาณ 130 – 170 มม. ภาคตะวันออกประมาณ 180 – 220 มม. กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 190 – 230 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 100 – 150 มม. และภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 300 – 360 มม. สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยส่วนใหญ่จะใกล้เคียงกับค่าปกติ โดยประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33 – 35 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 25 – 27 องศาเซลเซียส

เดือนมิถุนายน ปริมาณฝนรวมประเทศไทยส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 ยกเว้นภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ฝั่งตะวันออกจะใกล้เคียงค่าปกติ โดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่างๆ ดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 130 – 170 มม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 180 – 220 มม. ภาคกลางประมาณ 130 – 170 มม. ภาคตะวันออกประมาณ 260 – 310 มม. กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 190 – 240 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออกประมาณ 100 – 140 มม. และภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 340 – 400 มม. สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยส่วนใหญ่จะใกล้เคียงกับค่าปกติ โดยประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33 – 35 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 25 – 27 องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32 – 34 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24 – 26 องศาเซลเซียส

เดือนกรกฎาคม ปริมาณฝนรวมบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะใกล้เคียงกับค่าปกติ ภาคตะวันออกรวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจะมากกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 5 ส่วนภาคใต้จะต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 โดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่างๆ ดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 170 – 210 มม.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 220 – 270 มม. ภาคกลางประมาณ 140 – 180 มม. ภาคตะวันออกประมาณ 280 – 330 มม. กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 170 – 210 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 100 – 140 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 290 – 350 มม. สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยส่วนใหญ่จะใกล้เคียงกับค่าปกติ โดยประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32 – 34 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 25 – 27 องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32 – 34 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24 -26 องศาเซลเซียส

1.5.2 สภาพน้ำ

1) สภาพน้ำท่าในประเทศไทย

ปริมาณน้ำท่าในประเทศไทยทั้ง 22 ลุ่มน้ำ มีปริมาณน้ำท่าโดยธรรมชาติเฉลี่ยทั้งปี รวม 211,787 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 181,680 ล้านลูกบาศก์เมตร (85.8%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูแล้ง 30,107 ล้านลูกบาศก์เมตร (14.2%) ประกอบด้วย

ภาคเหนือ มีปริมาณน้ำท่า 43,076 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 34,238 ล้านลูกบาศก์เมตร (79.5%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูแล้ง 8,838 ล้านลูกบาศก์เมตร (20.5%) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปริมาณน้ำท่า 57,805 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 52,719 ล้านลูกบาศก์เมตร (91.2%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูแล้ง 5,088 ล้านลูกบาศก์เมตร (8.8%)

ภาคกลาง มีปริมาณน้ำท่า 24,672 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 21,210 ล้านลูกบาศก์เมตร (86.0%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูแล้ง 3,462 ล้านลูกบาศก์เมตร (14.0%)

ภาคตะวันออก มีปริมาณน้ำท่า 22,890 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 20,365 ล้านลูกบาศก์เมตร (89.0%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูแล้ง 2,525 ล้านลูกบาศก์เมตร (11.0%)

ภาคใต้ มีปริมาณน้ำท่า 63,344 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 53,147 ล้านลูกบาศก์เมตร (83.9%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูแล้ง 10,195 ล้านลูกบาศก์เมตร (16.1%)

ปริมาณน้ำท่า ณ สถานที่ต่างๆ ในลุ่มน้ำที่สำคัญ ณ วันที่ 28 เมษายน 2568 ลุ่มน้ำในภาคเหนือ และภาคกลาง (ลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำวัง ลุ่มน้ำยม ลุ่มน้ำน่าน และลุ่มน้ำเจ้าพระยา) เช่น ลุ่มน้ำปิง สถานี P.17 บ้านท่าจั่ว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ลุ่มน้ำยม สถานี Y.1C สะพานบ้านน้ำโค้ง อำเภอมือง จังหวัดแพร่ ลุ่มน้ำน่าน สถานี N.1 หน้าสำนักงานป่าไม้ อำเภอมือง จังหวัดน่าน มีปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย ลุ่มน้ำในภาคตะวันออก (ลุ่มน้ำบางปะกง) และลุ่มน้ำในภาคใต้ มีปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

2) สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ 4 เขื่อนหลักในลุ่มน้ำเจ้าพระยา (ณ วันที่ 16 พฤษภาคม 2568)

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ 4 เขื่อนหลักในลุ่มน้ำเจ้าพระยา ได้แก่ เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ ทั้งหมด จำนวน 12,923 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 52 ปริมาณน้ำใช้การได้ 6,227 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 34 ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (ปริมาณน้ำทั้งหมด 10,534 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณใช้การได้ 3,838 ล้านลูกบาศก์เมตร) มากกว่าปี 2567 จำนวน 1,414 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถรับน้ำได้อีก 11,948 ล้านลูกบาศก์เมตร ดังนี้

(1) เขื่อนภูมิพล ปริมาณน้ำในอ่างฯ 9.79 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำใช้การได้ 3,417 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 35 ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (ปริมาณน้ำทั้งหมด 1.68 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณใช้การได้ 2,419 ล้านลูกบาศก์เมตร) มากกว่าปี 2567 จำนวน 8.11 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถรับน้ำได้อีก 6,245 ล้านลูกบาศก์เมตร

(2) เขื่อนสิริกิติ์ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 9.87 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำใช้การได้ 2,351 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 35 ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (ปริมาณน้ำทั้งหมด 6.26 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณใช้การได้ 2,351 ล้านลูกบาศก์เมตร) มากกว่าปี 2567 จำนวน 3.61 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถรับน้ำได้อีก 4,309 ล้านลูกบาศก์เมตร

(3) เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน ปริมาณน้ำในอ่างฯ 2.59 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำใช้การได้ 296 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 33 ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (ปริมาณน้ำทั้งหมด 0.59 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณใช้การได้ 206 ล้านลูกบาศก์เมตร) มากกว่าปี 2567 จำนวน 2 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถรับน้ำได้อีก 600 ล้านลูกบาศก์เมตร

(4) เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 1.43 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำใช้การได้ 162 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 17 ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (ปริมาณน้ำทั้งหมด 0.24 ล้าน

ลูกบาศก์เมตร ปริมาณใช้การได้ 116 ล้านลูกบาศก์เมตร) มากกว่าปี 2567 จำนวน 1.19 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถรับน้ำได้อีก 795 ล้านลูกบาศก์เมตร

1.6 มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2568

ตามที่มติคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568 เห็นชอบมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2568 เพื่อเตรียมพร้อมรับมือสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ทันต่อสถานการณ์ จำนวน 9 มาตรการ ดังนี้

- 1 คาดการณ์ชี้เป้าและแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงฝนทิ้งช่วง (ก่อนฤดูฝน – ตลอดช่วงฤดูฝน)
- 2 ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์การบริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำอย่างบูรณาการ ในระบบลุ่มน้ำ และกลุ่มลุ่มน้ำ (ก่อนฤดูฝน – ตลอดช่วงฤดูฝน)
- 3 เตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือ อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ ไทรมมาตร บุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยง ให้สามารถรองรับสถานการณ์ในช่วงน้ำหลากและฝนทิ้งช่วง (ก่อนฤดูฝน – ตลอดช่วงฤดูฝน)
- 4 ตรวจสอบความพร้อม ติดตามความมั่นคงปลอดภัยคันกั้นน้ำ ทำนบ พนังกันน้ำ (ก่อนฤดูฝน – ตลอดช่วงฤดูฝน)
- 5 เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำอย่างเป็นระบบ (ก่อนฤดูฝน – ตลอดช่วงฤดูฝน)
- 6 ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ (ตลอดช่วงฤดูฝน)
- 7 เร่งพัฒนาและเก็บกักน้ำในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน (ตลอดช่วงฤดูฝน)
- 8 สร้างการรับรู้ความเสี่ยงและสร้างความเข้มแข็งเครือข่าย ในการติดตาม เฝ้าระวัง รับมือภัยด้านน้ำ (ก่อนฤดูฝน – ตลอดช่วงฤดูฝน)
- 9 ติดตามประเมินผล ปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย (ตลอดช่วงฤดูฝน)

แผนภาพที่ 4 มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2568

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสุพรรณบุรี

2.1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี

แผนที่ 5 แผนที่และขอบเขตการปกครองจังหวัดสุพรรณบุรี

2.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

จังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเป็นส่วนใหญ่ มีพื้นที่บางส่วนเป็นที่ราบสูง โดยมีความลาดเท ระหว่าง 0-3 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกของจังหวัด ตลอดแนวตั้งแต่เหนือจรดใต้ บริเวณพื้นที่ต่ำสุดอยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ คืออยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ยประมาณ 3 เมตร ส่วนทางเหนือ ของจังหวัด อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ยประมาณ 10 เมตร พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดสุพรรณบุรี ใช้ทำนาข้าว มีแม่น้ำลำคลองหนองบึงอยู่ทั่วไป แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านจากเหนือสุดถึงใต้สุดได้แก่ แม่น้ำท่าจีน หรือแม่น้ำสุพรรณบุรี

1) ที่ตั้ง

สุพรรณบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในเขตภาคกลางด้านทิศตะวันตกของประเทศไทย ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีน หรือแม่น้ำสุพรรณบุรี ไหลผ่านตามแนวยาวของจังหวัดจากเหนือจรดใต้ จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 องศา 4 ลิปดา ถึง 15 องศา 5 ลิปดาเหนือและระหว่างเส้นแวง 99 องศา 17 ลิปดา

ถึง 100 องศา 16 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 3-10 เมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 5,358.01 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 3.3 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.2 ของพื้นที่ภาคกลางอยู่ห่างจาก กรุงเทพมหานครประมาณ 107 กิโลเมตร (ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 340) โดยทางรถไฟประมาณ 142 กิโลเมตร

2) อาณาเขต มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ได้แก่

ทิศเหนือ ติดจังหวัดอุทัยธานีและชัยนาท

ทิศตะวันออก ติดจังหวัดสิงห์บุรี อ่างทองและพระนครศรีอยุธยา

ทิศใต้ ติดจังหวัดนครปฐมและกาญจนบุรี

ทิศตะวันตก ติดจังหวัดกาญจนบุรีและอุทัยธานี

2.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพโดยทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะคล้ายคลึงกับจังหวัดอื่นๆ ในภาคกลาง โดยมีลักษณะอากาศดังนี้

1) ฤดูร้อน ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้จากทะเลจีนใต้พัดผ่านเข้ามาในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ทำให้ อากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป

2) ฤดูฝน ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียพัดผ่านมาในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม ทำให้อากาศมีความชุ่มชื้นมี ฝนตกโดยทั่วไป

3) ฤดูหนาว ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านเข้ามาในช่วงเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้อากาศหนาวเย็น โดยทั่วไป อุณหภูมิสูงสุด 39.3 องศาเซลเซียส ในเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิต่ำสุด 15.7 องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม

2.2 ขอบเขตการปกครองของจังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 110 ตำบล 1,008 หมู่บ้าน สำหรับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 43 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 81 แห่ง รวมเป็น 127 แห่ง ดังนี้

ที่	อำเภอ	จำนวน		การปกครองส่วนท้องถิ่น		
		ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
1	เมืองสุพรรณบุรี	20	124	1	8	13
2	เดิมบางนางบวช	14	121	-	8	8
3	บางปลาม้า	14	127	-	7	11
4	อู่ทอง	13	155		9	6

ที่	อำเภอ	จำนวน		การปกครองส่วนท้องถิ่น		
		ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
5	ศรีประจันต์	9	64	-	6	4
6	สองพี่น้อง	15	140	1	1	14
7	ดอนเจดีย์	5	50	-	2	5
8	สามชุก	7	68	-	1	6
9	หนองหญ้าไซ	6	66	-	1	6
10	ด่านช้าง	7	93	-	1	7
รวม		110	1,008	2	44	80

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรี (พ.ศ. 2566 – 2570)

บทที่ 3

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

3.1 ข้อมูลทั่วไปด้านน้ำเพื่อการเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

3.1.1 แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ

จังหวัดสุพรรณบุรีมีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญและสามารถนำมาใช้ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม ดังนี้

1) แม่น้ำสุพรรณบุรี (ท่าจีน) เป็นแม่น้ำที่ไหลแยกจากแม่น้ำเจ้าพระยา ในเขตตำบลท่าซุง อำเภอมือง จังหวัดอุทัยธานี แล้วไหลผ่านจังหวัดชัยนาทเรียกว่า แม่น้ำมะขามเฒ่า แล้วไหลเข้าสู่เขตจังหวัดสุพรรณบุรี ผ่านอำเภอดำเนินสะดวก อำเภอสองพี่น้อง อำเภอศรีประจันต์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอบางปลาม้า และอำเภอสองพี่น้อง ช่วงที่ไหลผ่านเขตจังหวัดสุพรรณบุรีเรียกว่า แม่น้ำสุพรรณบุรี จากนั้นไหลเข้าเขตจังหวัดนครปฐม ผ่านอำเภอบางเลน อำเภอนครชัยศรี ช่วงนี้เรียก แม่น้ำนครชัยศรี จากนั้นไหลเข้าเขตจังหวัดสมุทรสาคร เรียกแม่น้ำท่าจีน ตามทางภูมิศาสตร์ การกำหนดชื่อแม่น้ำจะใช้ชื่อที่ปลายน้ำ ดังนั้นแม่น้ำสายนี้ซึ่งมีถึงสี่ชื่อ จึงได้ชื่อว่า **แม่น้ำท่าจีน**

แม่น้ำท่าจีนมีความยาวประมาณ 300 กิโลเมตร กว้างประมาณ 60 เมตร ในช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อถึงฤดูน้ำหลากก็จะเอ่อล้นท่วมบ้านเรือน ไร่นา กระแสน้ำไม่ไหลเชี่ยว ก่อนที่จะมีการสร้างเขื่อนเจ้าพระยา (เขื่อนชัยนาท) และเขื่อนภูมิพล (เขื่อนยันฮี) ในฤดูที่ไม่ใช่ฤดูน้ำหลากคือ ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนตุลาคม น้ำในแม่น้ำจะขึ้นลงตามกำลังหนุนของน้ำทะเล ในสามลักษณะคือ น้ำขึ้น น้ำทรง และน้ำลงแต่หลังจากที่ได้สร้างเขื่อนทั้งสองแล้ว กระแสน้ำจะไหลลงสู่ทะเลอย่างเดียว

2) ลำห้วยกระเสียว เป็นลำห้วยที่เป็นสาขาสำคัญของแม่น้ำสุพรรณบุรี เป็นสาขาใหญ่และมีความยาวที่สุดคือ ยาว 140 กิโลเมตร ต้นน้ำอยู่ระหว่างเขาหลวง กับเขาใหญ่เหนืออำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ไหลเข้าสู่จังหวัดสุพรรณบุรี ในเขตอำเภอดำเนินสะดวก ไปบรรจบแม่น้ำสุพรรณบุรีที่บ้านทึง อำเภอสองพี่น้อง ลำห้วยกระเสียวมีลาดเขามาก และมีพื้นที่รับน้ำมากกว่าลำห้วยอื่นๆ จึงได้ดำเนินการ

โครงการกระเสียว ซึ่งประกอบด้วยเขื่อนเก็บน้ำ เขื่อนทดน้ำ ระบบส่งน้ำ ระบบระบายน้ำ และถนนขนส่ง เริ่มสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2522 แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2524 ใช้งบประมาณ 927 ล้านบาท

เขื่อนเก็บน้ำกระเสียวสร้างระหว่างเขาโล้นกับเขาวังเดือนห้า ในเขตตำบลด่านช้าง อำเภอด่านช้าง เป็นเขื่อนอุทกธรณีดินเหนียวแห่งแรกของประเทศไทย ยาว 425 เมตร สูง 35 เมตร สันเขื่อนกว้างสุด 170 เมตร ระดับสันเขื่อนสูง 92.50 เมตร จากระดับน้ำทะเล

อ่างเก็บน้ำเขื่อนกระเสียว เก็บกักน้ำได้ 390 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำยาว 12 กิโลเมตร กว้าง 7 กิโลเมตร มีพื้นที่รับน้ำฝน 1,200 ตารางกิโลเมตร พื้นที่อ่างเก็บน้ำ 48 ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปีละ 1,000 มิลลิเมตร ปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างประมาณ 168 ล้านลูกบาศก์เมตร เขื่อนทดน้ำสร้างปิดกั้นลำห้วยกระเสียวทางใต้เขื่อนทางออกไปประมาณ 20 กิโลเมตร เพื่อทดน้ำในลำกระเสียว ให้มีระดับสูงพอที่จะไหลเข้าคลองส่งน้ำเป็นเขื่อนคอนกรีต ระบายน้ำได้ 260 ลูกบาศก์เมตร ต่อวินาที

โครงการเขื่อนกระเสียวสามารถส่งน้ำไปช่วยการเพาะปลูกให้สามารถทำนาในฤดูฝนได้ 130,000 ไร่ และปลูกพืชไร่ในฤดูแล้งได้ 68,000 ไร่

3) คลองจรเข้สามพัน มีต้นน้ำแยกมาจากเทือกเขาจังหวัดกาญจนบุรีไหลเข้าสู่จังหวัดสุพรรณบุรี ทางอำเภอดู่ทอง โดยไหลผ่านตำบลดู่ทอง ตำบลกระเจียน ตำบลเจดีย์ อำเภอดู่ทอง ตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า ตำบลหัวโพธิ์ ตำบลบางพลับ อำเภอสองพี่น้อง มาสิ้นสุด ที่คลองสองพี่น้อง ซึ่งไหลไปบรรจบกับแม่น้ำท่าจีน

มีน้ำพุ น้ำซับ 13 แห่ง สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภค บริโภค เพื่อทำเกษตรกรรม อาทิ คลองสองพี่น้อง คลองสาละยี่หวุ่น และคลองบางลี่ เป็นต้น ซึ่งคลองเหล่านี้เมื่อได้รับการพัฒนาขุดลอกก็สามารถใช้ประโยชน์ด้านการทำเกษตรกรรม อุปโภค บริโภค และยังเป็นทางระบายน้ำ ส่วนเกินความจำเป็นลงสู่

แม่น้ำท่าจีนหรือแม่น้ำสุพรรณบุรีอีกด้วย ซึ่งช่วยลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติ อันจะเกิดกับผลผลิตทางการเกษตรได้อีกทางหนึ่ง

3.1.2 แหล่งน้ำชลประทาน

จังหวัดสุพรรณบุรี มีเนื้อที่ชลประทาน 1.6 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 52.86 ของพื้นที่จังหวัดกระจายอยู่ใน 10 อำเภอ มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางที่สำคัญ 11 อ่าง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำกระเสียว อ่างเก็บน้ำห้วยท่าเตือ อ่างเก็บน้ำห้วยยาง อ่างเก็บน้ำลำตะเพิน อ่างเก็บน้ำพุตะเคียน อ่างเก็บน้ำพุกำปลา 1 อ่างเก็บน้ำบ้านท่าเตือ อ่างเก็บน้ำบ้านหนองดม อ่างเก็บน้ำห้วยแห้ง อ่างเก็บน้ำห้วยขมิ้น อ่างเก็บน้ำห้วยยาง 1 มีศักยภาพในการเก็บกักน้ำได้รวม 359.77 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำที่สำคัญ คือ อ่างเก็บน้ำกระเสียว มีระดับกักเก็บอยู่ที่ 299.00 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 83.66 ของน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้ได้ถ่ายโอนอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก จำนวน 15 แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำบ้านโป่งช้าง อ่างเก็บน้ำพุน้ำขาว อ่างเก็บน้ำห้วยลึก อ่างเก็บน้ำซับแก อ่างเก็บน้ำห้วยข้าวหลาม อ่างเก็บน้ำวังน้ำเขียว อ่างเก็บน้ำม่องแปร อ่างเก็บน้ำเขาใหญ่ อ่างเก็บน้ำอ้อนกระโท อ่างเก็บน้ำเขาถ้ำเสือ อ่างเก็บน้ำเขาพระ อ่างเก็บน้ำซับใหญ่ อ่างเก็บน้ำเขากำแพง อ่างเก็บน้ำเขาพุทอง อ่างเก็บน้ำหุบเขาวง ให้อยู่ในการควบคุม ดูแล บำรุงรักษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 1 ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	อ่างเก็บน้ำ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ม ³)	ปริมาณน้ำปัจจุบัน
1	เขื่อนกระเสียว	ด่านช้าง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	299.0000	101
2	อ่างเก็บน้ำห้วยท่าเตือ	นิคมกระเสียว	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	2.8000	1.88
3	อ่างเก็บน้ำห้วยยาง	วังยาง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	1.6000	1.37
4	อ่างเก็บน้ำลำตะเพิน	องค์พระ	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	50.0000	25.54
5	อ่างเก็บน้ำพุตะเคียน	องค์พระ	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	4.0000	1.45
6	อ่างเก็บน้ำพุปลากำ 1	ด่านช้าง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	0.6300	0.09
7	อ่างเก็บน้ำบ้านท่าเตือ	ห้วยขมิ้น	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	0.1800	0.09
8	อ่างเก็บน้ำหนองดม	ด่านช้าง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	0.1600	0.05
9	อ่างเก็บน้ำห้วยแห้ง	ห้วยขมิ้น	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	0.7500	0.27
10	อ่างเก็บน้ำห้วยขมิ้น	ห้วยขมิ้น	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	0.4000	0.13
11	อ่างเก็บน้ำห้วยยาง 1	นิคมกระเสียว	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	0.2200	0.01
รวม					359.7400	131.88

ที่มา : โครงการชลประทานสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 6 พฤษภาคม 2568)

ตารางที่ 2 อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ที่ถ่ายโอนแล้ว จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2568

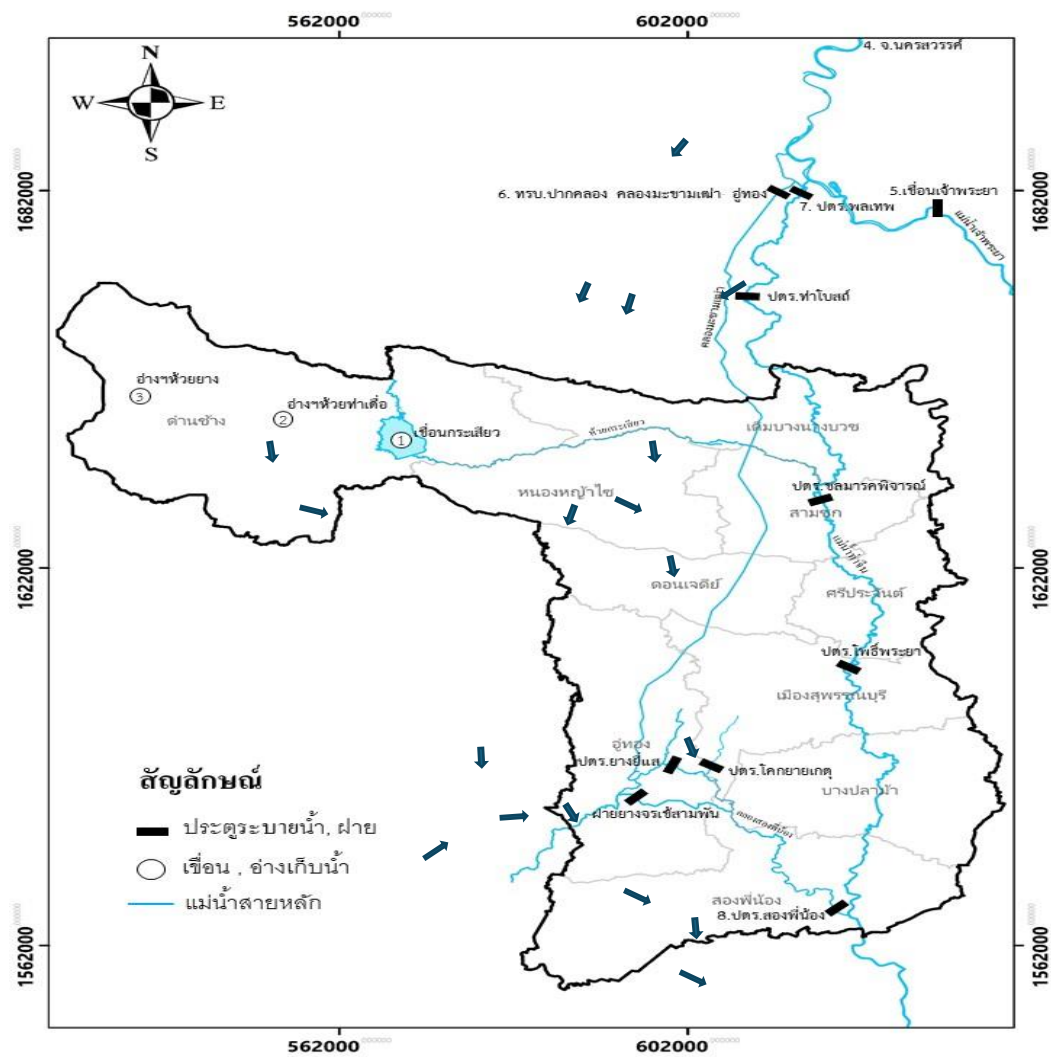
ที่	อ่างเก็บน้ำ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความจุ (ล้าน ลบม.)
1	อ่างเก็บน้ำเขากำแพง	ดอนคา	อุทัย	สุพรรณบุรี	0.249
2	อ่างเก็บน้ำเขาลำเสือ	จรเข้สามพัน	อุทัย	สุพรรณบุรี	0.010
3	อ่างเก็บน้ำเขาพระ	อุทัย	อุทัย	สุพรรณบุรี	0.220
4	อ่างเก็บน้ำบ้านโป่งช้าง	ด่านช้าง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	0.065
5	อ่างเก็บน้ำซับใหญ่	พลับพลาไชย	อุทัย	สุพรรณบุรี	0.103
6	อ่างเก็บน้ำพุน้ำขาว	ด่านช้าง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	0.300
7	อ่างเก็บน้ำหนองอ้อนกกระโทก	ศรีสำราญ	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	0.160
8	อ่างเก็บน้ำเขาพุทอง	ดอนคา	อุทัย	สุพรรณบุรี	0.002
9	อ่างเก็บน้ำห้วยลึก	ด่านช้าง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	0.160
10	อ่างเก็บน้ำซับแก	ด่านช้าง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	0.060
11	อ่างเก็บน้ำห้วยข้าวหลาม	ด่านช้าง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	0.200
12	อ่างเก็บน้ำวังน้ำเขียว	ด่านช้าง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	0.086
13	อ่างเก็บน้ำมอญแปพร้อมระบบส่งน้ำ	วังยาว	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	1.250
14	อ่างเก็บน้ำเขาใหญ่	เขาพระ	เดิมบางนางบวช	สุพรรณบุรี	0.1729
15	อ่างเก็บน้ำหุบเขาวง	วังยาว	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	0.740
รวม					3.7779

ที่มา : โครงการชลประทานสุพรรณบุรี

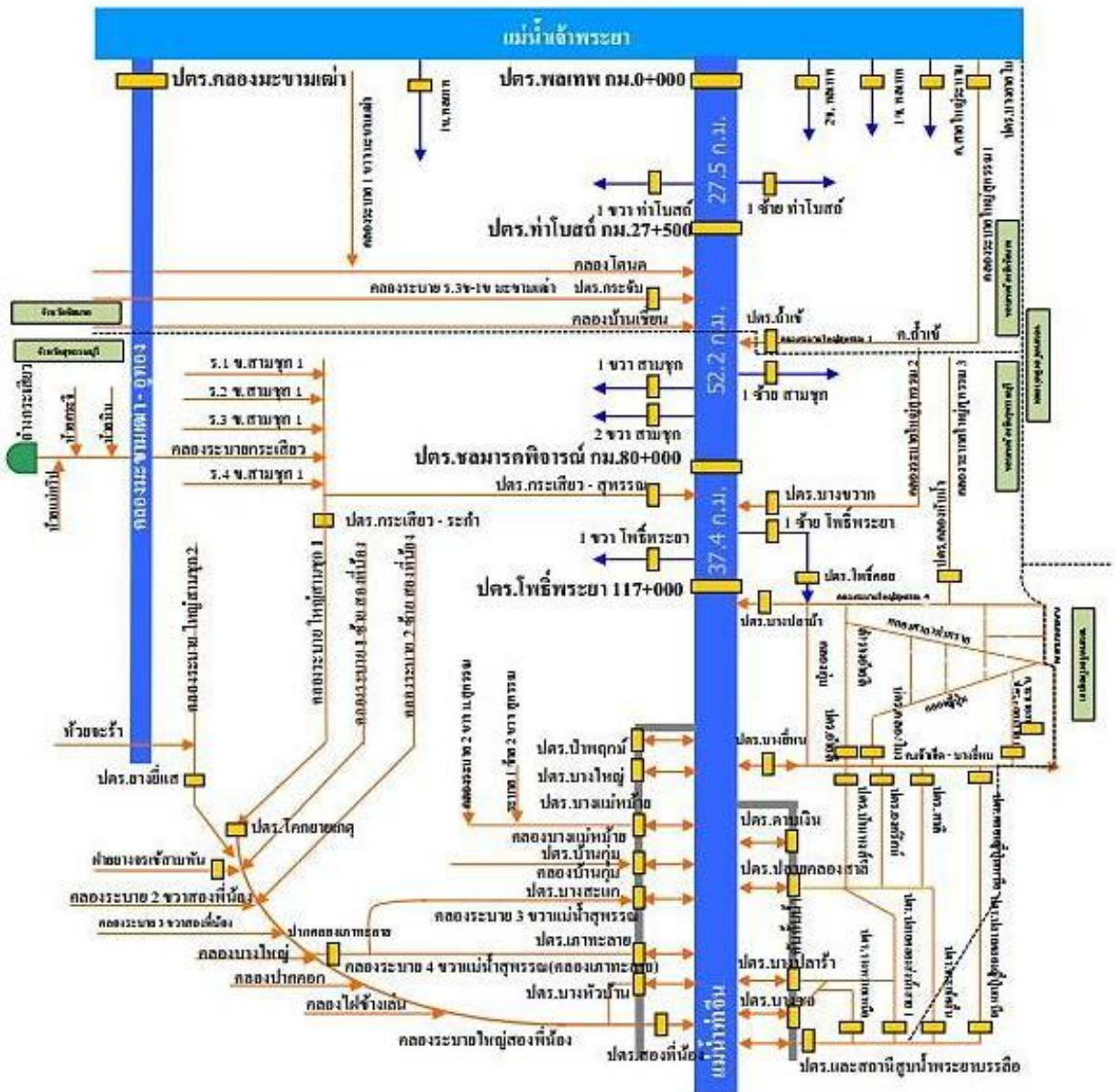
ตารางที่ 3 โครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อโครงการส่งน้ำ	ที่ตั้งห้วงงาน			ลุ่มน้ำ	พื้นที่ (ไร่)	
		ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		ชลประทาน	โครงการ
1	โครงการฯ กระเสียว	ด่านช้าง	ด่านช้าง	สุพรรณบุรี	เขื่อนกระเสียว	108,412	130,000
2	โครงการฯ ท่าโบสถ์	สามง่ามท่าโบสถ์	หันคา	ชัยนาท	แม่น้ำท่าจีนและคลอง ม อ	96,056	218,356
3	โครงการฯ สามชุก	สามชุก	สามชุก	สุพรรณบุรี	แม่น้ำท่าจีน	307,309	366,569
4	โครงการฯ โพธิ์พระยา	โพธิ์พระยา	เมือง	สุพรรณบุรี	แม่น้ำท่าจีน	330,063	411,683
5	โครงการฯ บรมธาตุ	ชัยนาท	เมือง	ชัยนาท	แม่น้ำเจ้าพระยา	39,349	421,287
6	โครงการฯ ดอนเจดีย์	ดอนเจดีย์	ดอนเจดีย์	สุพรรณบุรี	คลอง ม อ	164,955	204,342
7	โครงการฯ ชันสูตร	โพชนไก่	บางระจัน	สิงห์บุรี	แม่น้ำน้อย	26,598	34,518
8	โครงการฯ ผักไห้	บ้านใหญ่	ผักไห้	พระนครศรีอยุธยา	แม่น้ำน้อย	35,530	44,165
9	โครงการฯ เจ้าเจ็ด-บางยี่หน	บ้านม้า	บางไทร	พระนครศรีอยุธยา	แม่น้ำน้อยและแม่น้ำท่าจีน	145,660	460,290
10	โครงการฯ พระยาบรรลือ	บางรักพัฒนา	บางบัวทอง	นนทบุรี	แม่น้ำท่าจีน	5,430	421,940
11	โครงการฯ พนมทวน	ม่วงชุม	ท่าม่วง	กาญจนบุรี	แม่กลอง	4,677	4,817
12	โครงการฯ สองพี่น้อง	บ่อสุพรรณ	สองพี่น้อง	สุพรรณบุรี	แม่กลอง	270,291	370,688
13	โครงการฯ บางเลน	สระพัฒนา	กำแพงแสน	นครปฐม	แม่กลอง	85,057	102,555
รวม						1,619,387	2,812,210

ที่มา : โครงการชลประทานสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 6 พฤษภาคม 2568

แผนที่ 6 แผนที่แสดงเส้นทางน้ำของจังหวัดสุพรรณบุรี
ที่มา : โครงการชลประทานสุพรรณบุรี

ที่มา : โครงการชลประทานสุพรรณบุรี

3.1.3 แหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน (สระน้ำในไร่นา (บ่อจั่ว) ,บ่อบาดาล)

จังหวัดสุพรรณบุรี มีจำนวนแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ประกอบด้วย 1) สระน้ำในไร่นา (บ่อจั่ว) จัดทำขึ้นโดยกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการบรรเทาสภาพปัญหาภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพ การเก็บกักน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทานได้มีแหล่งน้ำที่เหมาะสม และ 2) บ่อน้ำบาดาล จัดทำขึ้นโดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีน้ำบาดาลที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ เพื่อการอุปโภคบริโภค ตลอดจนเพื่อสนับสนุนภาคการผลิต ทั้งอุตสาหกรรม

เกษตร ท่องเที่ยวและบริการ โดยในปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี มีสระน้ำในไร่นา (บ่อจิ๋ว) จำนวน 26 บ่อ และ บ่อน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร 667 บ่อ

ตารางที่ 4 ข้อมูลสระน้ำในไร่นา (บ่อจิ๋ว) จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2564 - 2568

อำเภอ	จำนวนบ่อ				
	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568
เมืองสุพรรณบุรี	3	1	1	3	2
ดอนเจดีย์	7	16	6	7	7
ด่านช้าง	2	7	20	2	5
เดิมบางนางบวช	2	2	6	2	-
บางปลาม้า	-	-	-	-	-
ศรีประจันต์	-	-	-	-	-
สองพี่น้อง	-	-	-	-	-
สามชุก	1	-	1	1	1
หนองหญ้าไซ	6	13	8	6	5
อู่ทอง	9	4	-	9	6
รวม	30	43	42	30	26

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 7 พฤษภาคม 2568)

ตารางที่ 5 ข้อมูลบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่การเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี

อำเภอ	จำนวน (บ่อ)
เมืองสุพรรณบุรี	21
หนองหญ้าไซ	173
ดอนเจดีย์	127
สองพี่น้อง	7
สามชุก	125
ศรีประจันต์	89
ด่านช้าง	10
อู่ทอง	19
บางปลาม้า	4
เดิมบางนางบวช	92
รวม	667

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 2 สุพรรณบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 21 พฤษภาคม 2568)

3.2 ข้อมูลทั่วไปด้านการเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

3.2.1 เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร

จังหวัดสุพรรณบุรี มีเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร 3,348,755 ไร่ พื้นที่การเกษตร 1,618,687 ไร่ แบ่งเป็นด้านพืช 1,563,552 ไร่ ด้านปศุสัตว์ (พื้นที่ปลูกหญ้า/พืชอาหารสัตว์) 1,323 ไร่ ด้านประมง 53,812 ไร่

ตารางที่ 6 เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี แยกรายอำเภอ ปี 2568

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่การเกษตร (ไร่)									รวม
		ข้าว	พืชไร่	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชผัก	ไม้ดอก/ไม้ประดับ	อื่นๆ	พื้นที่ปลูกหญ้า/พืชอาหารสัตว์	พื้นที่ทำการประมง	
เมืองสุพรรณบุรี	338,073	174,166	362	15,466	364.50	1,088.50	22	14	69	3,689	195,241
เดิมบางนางบวช	345,206	23,006	63,309	3,951	590	201.25	1	506.55	90	809	92,464
ด่านช้าง	746,000	4,640	229,976.50	6,273.3	12,765.25	2,184.75	16	39.25	229	129	256,253
บางปลาม้า	300,811	196,780	0	927.50	953	320	167	18	83	22,045	221,294
ศรีประจันต์	113,116	44,300	8,445	3,930.50	2,201	448.75	24	1.50	82	482	59,915
ดอนเจดีย์	157,551	10,230	16,042.25	2,619	174.50	623	136.05	6	100	1,073	31,004
สองพี่น้อง	468,988	140,119	88,431	678	882	2,994.25	1,508.50	4.25	60	21,683	256,360
สามชุก	222,448	66,450	15,330	5,043.50	166	58	159	6.75	290	625	88,128
อู่ทอง	393,931	98,616	159,553	1,498.62	888	505.48	0	1.55	175	3,178	264,416
หนองหญ้าไซ	262,631	37,401	113,410	1,006	163.50	1,301	88	0	145	99	153,614
รวม	3,348,755	795,708	694,858.75	38,774.42	19,147.75	9,724.98	2,121.55	593.60	1,323	53,812	1,618,687

- ที่มา :
1. สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 27 มีนาคม 2568
 2. สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2568
 3. สำนักปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 21 พฤษภาคม 25

3.2.2 ด้านพืช

จังหวัดสุพรรณบุรี มีข้อมูลการปลูกพืช เมื่อปี 2567 ในพื้นที่ 10 อำเภอ ประกอบด้วย ข้าว 1,971,229 ไร่ พืชไร่ 687,400.75 ไร่ ไม้ยืนต้น 13,417 ไร่ ไม้ผล 41,264.17 ไร่ พืชผัก 3,088.80 ไร่ และไม้ดอก 2,380.80 ไร่

ตารางที่ 7 ข้อมูลการผลิตพืช จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2567/68

ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	เก็บเกี่ยว (ไร่)	เสียหาย (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)
ข้าว					
ข้าวนาปี (ปี 67/68)	1,170,755.00	1,165,896.50	4,858.50	1,115,325.26	0.96
ข้าวนาปรัง (ปี 68)	800,474.00	706,218.00	-	629,571.00	0.89
รวมข้าว	1,971,229	1,872,114.50	4,858.50	1,744,896.26	1.85
พืชไร่					
อ้อยโรงงาน	539,963.75	405,639.25	204.00	3,286,690.84	8.10
มันสำปะหลังโรงงาน	97,542.50	36,268.00	4,172.00	102,446.50	2.82
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	38,230.00	34,152.00	-	34,845.76	1.02
ถั่วเขียวผิวมัน	7,126.00	1,984.00	-	428.80	0.22
แห้ว	3,155.00	1,685.00	-	5,239.00	3.11
สับปะรด	442.00	374.00	-	774.00	2.07
มันเทศ	388.00	316.00	-	765.00	2.42
เผือก	372.50	276.50	-	805.00	2.91
กระเจี๊ยบ	175.00	90.00	-	114.00	1.27
อ้อยเคี้ยว	6.00	3.00	3.00	19.00	6.33
รวมพืชไร่	687,400.75	480,787.75	4,379.00	3,432,127.90	30.27
ไม้ยืนต้น					
ยางพารา	6,971.00	3,259.00	400.00	2,490.51	0.76
ปาล์มน้ำมัน	2,952.00	1,323.00	400.00	7,488.45	5.66
มะพร้าว	2,343.00	350.50	126.00	1,020.78	2.91
อินทผลัม	824.25	197.25	220.00	178.95	0.91
ไผ่	145.25	18.00	2.00	19.10	1.06
โกโก้	117.50	20.00	46.50	4.00	0.20
หมาก	61.00	61.00	-	11.00	0.18
สะเดา	3.00	3.00	-	7.20	2.40
รวมไม้ยืนต้น	13,417.00	5,231.75	1,194.50	11,219.99	14.09

ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	เก็บเกี่ยว (ไร่)	เสียหาย (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)
ไม้ผล					
มะม่วง	33,106.25	14,352.05	193.75	21,845.67	1.52
กล้วยน้ำว้า	1,483.25	674.50	53.00	8,106.80	12.02
มะนาว	1,070.87	370.95	68.12	958.31	2.58
มะละกอ	855.50	371.70	218.50	1,294.70	3.48
มะขามเทศ	840.50	300.50	-	429.80	1.43
ทุเรียน	804.00	153.00	21.25	407.80	2.67
ลำไย	765.25	177.50	138.50	175.58	0.99
พุทรา	451.50	196.75	10.00	342.32	1.74
ส้มโอ	356.50	120.00	64.00	764.80	6.37
ฝรั่ง	326.00	141.50	68.25	223.77	1.58
มะขาม	325.50	78.25	31.25	47.70	0.61
ขนุนหนัง	271.00	100.00	-	716.80	7.17
กล้วยหอม	154.50	17.00	-	86.70	5.10
มะกรูด	138.30	40.00	12.25	52.17	1.30
เงาะ	131.25	2.00	3.00	0.20	0.10
แก้วมังกร	76.25	24.25	0.50	35.40	1.46
มะยงชิด	45.75	10.00	-	5.00	0.50
ส้มเขียวหวาน	45.00	5.00	5.00	1.20	0.24
น้อยหน่า	17.00	10.00	2.00	1.20	0.12
มะม่วง	33,106.25	14,352.05	193.75	21,845.67	1.52
รวมไม้ผล	41,264.17	17,144.95	889.37	35,495.90	50.99
พืชผัก					
คะน้า	1,332.00	1,206.00	-	1,722.50	1.43
แตงโมเนื้อ	1,025.00	425.00	-	1,265.50	2.98
ผักบุ้งน้ำ	748.00	2,872.00	-	6,535.50	2.28
ผักกาดหอม	485.00	371.00	16.00	373.30	1.01
ข้าวโพดหวาน	463.00	413.00	-	813.70	1.97
แตงกวา	446.00	383.00	-	347.50	0.91
เมล่อนญี่ปุ่น	392.00	372.00	-	1,048.30	2.82
โหระพา	376.31	1,161.74	0.06	2,271.80	1.96
หน่อไม้ฝรั่ง	358.00	1,279.00	24.00	946.70	0.74
ข่า	352.75	295.00	4.00	845.50	2.87

ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	เก็บเกี่ยว (ไร่)	เสียหาย (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)
กระเจี๊ยบเขียว	329.00	1,118.00	15.00	1,333.38	1.19
ตะไคร้	327.12	213.00	5.62	298.80	1.40
ผักขึ้นฉ่าย	257.00	257.00	-	297.70	1.16
ผักกวางตุ้ง	229.00	158.50	-	148.85	0.94
พริกชี้หนูเม็ดเล็ก(ชี้หนูสวน)	219.00	648.00	13.75	533.07	0.82
ผักชี	215.00	169.00	-	95.30	0.56
พริกชี้หนูเม็ดใหญ่	204.25	567.00	-	331.60	0.58
มะระจีน	186.00	186.00	0.75	309.00	1.66
มะเขือเปราะ	166.75	445.00	-	543.40	1.22
ถั่วฝักยาว	163.00	265.00	-	281.80	1.06
ข้าวโพดรับประทานฝักสด	153.00	133.00	-	230.85	1.74
หอมแบ่ง(ต้นหอม)	152.00	133.00	-	107.40	0.81
ข้าวโพดฝักอ่อน	140.00	140.00	-	160.00	1.14
ตังโอ๋	130.00	122.50	-	92.75	0.76
มะเขือเทศบร็อกโคลี	112.00	148.00	-	256.00	1.73
พริกใหญ่	99.00	99.00	-	110.50	1.12
ผักบุ้งจีน	87.00	80.25	-	85.50	1.07
กระเจต	82.00	328.00	-	646.00	1.97
ผักอื่นๆ	78.00	72.00	-	17.00	0.24
ดอกขจร	63.00	252.00	-	441.00	1.75
แตงร้าน	52.00	48.00	-	168.00	3.50
บวบ	51.00	93.00	-	128.50	1.38
สาระแหน่	42.00	120.00	-	21.00	0.18
แค	37.25	149.00	-	181.00	1.21
ฟัก / แฝง	29.00	35.00	-	35.00	1.00
ชะอม	28.00	103.00	-	145.90	1.42
กุยช่าย	24.50	89.00	-	108.80	1.22
บัวสาย	20.00	80.00	-	160.00	2.00
กระชาย	16.12	0.25	0.12	0.50	2.00
แมงลัก	15.00	45.00	-	60.00	1.33
ฟักทอง	15.00	15.00	-	37.50	2.50
มะเขือม่วง	12.00	48.00	-	225.20	4.69
กะเพรา	7.06	28.24	0.06	73.40	2.60

ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	เก็บเกี่ยว (ไร่)	เสียหาย (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)
ผักหวาน	2.00	8.00	-	24.00	3.00
ชิง	1.87	0.25	1.12	0.50	2.00
ผักขึ้นฉ่าย	257.00	257.00	-	297.70	1.16
ผักกวางตุ้ง	229.00	158.50	-	148.85	0.94
รวมพืชผัก	3,088.80	5,064.99	15.80	6,057.02	50.36
ไม้ดอก					
บัวหลวง	1,321.00	1,321.00	-	5,277.40	4.00
กล้วยไม้ (ไม้ตัดดอก เมืองร้อน)	343.50	84.00	16.50	84.00	1.00
กล้วยไม้ (ไม้ดอกกระถาง)	133.30	65.30	-	502.10	7.69
ดาวเรือง	100.50	100.50	-	116.40	1.16
กุหลาบร้อยมาลัย	94.00	94.00	-	53.30	0.57
มะลิ (ไม้ตัดดอก)	76.75	76.75	-	16.19	0.21
จำปี-จำปา	41.00	41.00	-	78.00	1.90
ดอกกรัก	10.00	10.00	-	16.10	1.61
เตย	203.75	203.75	-	868.55	4.26
เดป	57.00	52.25	-	2.20	0.04
บัวหลวง	1,321.00	1,321.00	-	5,277.40	4.00
รวมไม้ดอก	2,380.80	2,048.55	16.50	7,014.24	22.44

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 24 มีนาคม 2568

จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่นาทั้งหมด 1,146,061.75 ไร่ แผนการปลูกข้าวในเขตชลประทาน 1,038,306.50 ไร่ นอกเขตชลประทาน 107,755.25 ไร่

ตารางที่ 8 แผนการผลิตข้าวครบวงจร ปี 2567/68

อำเภอ	พื้นที่นาทั้งหมด	แผนการปลูกข้าว (ไร่)		
		ในเขต	นอกเขต	รวม
จังหวัดสุพรรณบุรี	1176091.75	1,027,886.25	148,205.5	1,176,091.75
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	174,075.00	169,995.00	4,080.00	174,075.00
อำเภอเดิมบางนางบวช	158,750.00	152,100.00	6,650.00	158,750.00
อำเภอด่านช้าง	5,015.00	-	5,015.00	5,015.00
อำเภอบางปลาม้า	196,780.00	196,780.00	-	196,780.00
อำเภอศรีประจันต์	82,003.00	82,003.00	-	82,003.00
อำเภอดอนเจดีย์	78,605.75	36,860.25	41,745.50	78,605.75

อำเภอ	พื้นที่นาทั้งหมด	แผนการปลูกข้าว (ไร่)		
		ในเขต	นอกเขต	รวม
อำเภอสองพี่น้อง	147,874.00	147,874.00	-	147,874.00
อำเภอสามชูก	117,525.00	110,618.00	6,907.00	117,525.00
อำเภออุทุม	121,035.00	97,235.00	23,800.00	121,035.00
อำเภอหนองหญ้าไซ	94,429.00	34,421.00	60,008.00	94,429.00

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2568

กรมการข้าว คาดการณ์พื้นที่ปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68 รอบที่ 1 ของจังหวัดสุพรรณบุรี ในพื้นที่ 10 อำเภอ จำนวนพื้นที่ 1,177,972.75 ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกข้าว 6 ชนิด ได้แก่ ข้าวหอมไทย 102,290.25 ไร่ ข้าวเจ้า 970,185.25 ไร่ ข้าวเหนียว 100 ไร่ ข้าว กข 43 835 ไร่ ข้าวอินทรี 32 ไร่ และข้าวลี 185 ไร่

ตารางที่ 9 การคาดการณ์พื้นที่ปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68 รอบที่ 1 จังหวัดสุพรรณบุรี

อำเภอ	ชนิดข้าว (ไร่)						
	ข้าวหอมไทย	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว	ข้าว กข 43	ข้าวอินทรี	ข้าวลี	รวม
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	9,366.00	166,548.00	0.00	200.00	0.00	110.00	177,911.00
อำเภอเดิมบางนางบวช	52,600.00	99,400.00	0.00	0.00	0.00	0.00	158,750.00
อำเภอด่านช้าง	150.00	2,020.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5,015.00
อำเภอบางปลาม้า	4,020.00	192,760.00	0.00	0.00	0.00	0.00	196,780.00
อำเภอศรีประจันต์	7,450.00	73,738.00	0.00	15.00	15.00	25.00	82,003.00
อำเภอดอนเจดีย์	2,176.25	42,946.25	0.00	30.00	0.00	0.00	78,605.75
อำเภอสองพี่น้อง	1,690.00	146,184.00	0.00	0.00	0.00	0.00	147,874.00
อำเภอสามชูก	9,338.00	99,842.00	100.00	560.00	0.00	30.00	117,525.00
อำเภออุทุม	0.00	101,434.00	0.00	0.00	17.00	0.00	121,035.00
อำเภอหนองหญ้าไซ	15,500.00	45,313.00	0.00	30.00	0.00	20.00	92,474.00
รวม	102,290.25	970,185.25	100.00	835.00	32.00	185.00	1,177,972.75

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2568

3.2.3 ด้านประมง

จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ทำการประมง ปี 2568 ในพื้นที่ 10 อำเภอ จำนวน 9,065 ฟาร์ม เนื้อที่เลี้ยงรวม 53,812 ไร่ คาดการณ์ผลผลิต 56,265,420 กิโลกรัม/ปี คิดเป็นมูลค่า 5,635,683,700 บาท ได้แก่ กุ้งก้ามกราม กุ้งขาว ปลาช่อน ปลานิล ปลาดุก ปลาสวาย ปลาแรด ปลาตะเพียนขาว ปลาสลิด ปลายี่สกเทศ ปลากray กบ และตะพาบน้ำ

ตารางที่ 10 พื้นที่ทำการประมง จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2568

ที่	อำเภอ	รวมทั้งจังหวัด			
		จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (ก.ก./ปี)	มูลค่า (บาท)
1	เมืองสุพรรณบุรี	1,131	3,689	3,340,980	230,761,100
2	เดิมบางนางบวช	531	809	621,850	45,825,700
3	ด่านช้าง	133	129	56,980	3,495,800

ที่	อำเภอ	รวมทั้งจังหวัด			
		จำนวน (ฟาร์ม)	เนื้อที่เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิต (ก.ก./ปี)	มูลค่า (บาท)
4	บางปลาม้า	2,791	22,045	18,567,460	1,734,239,450
5	ศรีประจันต์	246	482	692,355	60,173,650
6	ดอนเจดีย์	198	1,073	2,327,977	253,697,640
7	สองพี่น้อง	2,472	21,683	26,033,109	2,893,164,330
8	สามชุก	491	625	907,530	70,796,100
9	อุทุมพร	707	3,178	3,641,629	338,936,930
10	หนองหญ้าไซ	80	99	75,550	4,593,000
รวม		9,065	53,812	56,265,420	5,635,683,700

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2568

ตารางที่ 11 ปริมาณการผลิตสัตว์น้ำ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2568

ที่	ชนิดสัตว์น้ำ	รวมทั้งจังหวัด		
		จำนวน (ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ก.ก.)
1	กุ้งก้ามกราม	710	5,306	1,140,790
2	กุ้งขาว	2,733	6,969,150	766,606,500
3	กุ้งขาวร่วมกับกุ้งก้ามกราม	1,672	18,636	30,234,600
4	ปลาช่อน	35	315	1,008,000
5	ปลานิล	4,217	23,430	9,372,000
6	ปลาดุก	581	1,833	3,391,050
7	ปลาสวาย	243	798	399,000
8	ปลาแรด	68	80	40,000
9	ปลาหัวทิม	102	428	1,491,000
10	ปลาตะเพียนขาว	331	580	145,000
11	ปลาสลิค	67	423	338,400
12	ปลายี่สกเทศ	26	98	34,300
13	ปลากลาย	29	100	145,000
14	กบ	69	23	84,150
15	ตะพาบน้ำ	21	100	174,475
16	จระเข้	18	36	10,237
รวม		10,922	7,021,336	814,614,502

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2568

จังหวัดสุพรรณบุรี มีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ ในพื้นที่ 8 อำเภอ เกษตรกร 18 ราย ประกอบด้วย อำเภอเมืองสุพรรณบุรี 3 ราย อำเภอเดิมบางนางบวช 1 ราย อำเภอด่านช้าง 2 ราย อำเภอบางปลาม้า 2 ราย อำเภอศรีประจันต์ 3 ราย อำเภอสองพี่น้อง 5 ราย อำเภอหนองหญ้าไซ 1 ราย และอำเภออุทุมพร 1 ราย

ตารางที่ 12 ข้อมูลจำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงจระเข้จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2568

ที่	อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	หมายเหตุ
1	เมืองสุพรรณบุรี	3	
2	เดิมบางนางบวช	1	
3	ด่านช้าง	2	
4	บางปลาม้า	2	
5	ศรีประจันต์	3	
6	สองพี่น้อง	5	
7	หนองหญ้าไซ	1	
8	อุทุมพร	1	
รวม		18	

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2568

3.2.4 ด้านปศุสัตว์

จังหวัดสุพรรณบุรี มีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์พื้นที่ 10 อำเภอ ในปี 2568 จำนวน 33,487 ราย ประกอบด้วย โคเนื้อ 236,041 ตัว โคนม 1,502 ตัว กระบือ 6,288 ตัว สุกร 571,882 ตัว ไก่ 19,627,258 ตัว เป็ด 1,887,597 ตัว แพะ 35,325 ตัว และแกะ 5,321 ตัว

ตารางที่ 13 จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2568

อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
เมืองสุพรรณบุรี	2,544	5,298	48	348	20,877	1,159,075	211,208	2,295	2
เดิมบางนางบวช	3,164	14,592	0	455	48,741	801,636	89,862	3,679	1,028
ด่านช้าง	3,746	8,102	26	432	20,697	777,435	2,506	1,411	435
บางปลาม้า	1,945	2,566	1	175	1,842	1,899,684	653,206	1,782	150
ศรีประจันต์	3,314	4,310	79	116	3,359	288,616	21,178	2,125	328
ดอนเจดีย์	3,480	45,403	10	1,941	187,900	3,793,583	33,408	1,492	329
สองพี่น้อง	3,267	15,956	0	570	24,419	4,034,391	453,356	5,553	995
สามชุก	3,605	20,716	0	640	40,908	1,507,260	114,737	2,094	334
อุทุมพร	4,480	83,260	1,045	865	100,604	3,197,211	290,495	13,572	1,176
หนองหญ้าไซ	3,942	35,838	293	746	122,535	2,168,367	17,641	1,322	544
รวม	33,487	236,041	1,502	6,288	571,882	19,627,258	1,887,597	35,325	5,321

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2568

ตารางที่ 14 ปริมาณการผลิตเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2568

อำเภอ	ปริมาณการฆ่าสัตว์								
	สุกร (ตามอาณัติ)		โคเนื้อ (ตามอาณัติ)		สัตว์ปีก (ไก่เนื้อตามกำลังผลิต)		ไข่ไก่	ไข่เป็ด	นมโค
	(ตัว/เดือน)	(กก./เดือน)	(ตัว/เดือน)	(กก./เดือน)	(ตัว/เดือน)	(กก./เดือน)	(ฟอง/วัน)	(ฟอง/วัน)	(กก./วัน)
เมืองฯ	-	-	12	3,000	363,620	872,687	14,750	182,829	168
เดิมบางฯ	52	5,200	-	-	293,633	704,720	5,400	88,501	-
ด่านช้าง	-	-	-	-	302,098	725,036	1,798	275	-
บางปลาม้า	660	66,000	-	-	49,808	119,540	737,324	700,575	-
ศรีประจันต์	75	7,500	-	-	477,000	1,144,800	18,023	24,446	240
ดอนเจดีย์	175	17,500	24	6,000	554,400	1,330,560	6,009	77,135	-
สองพี่น้อง	-	-	-	-	1,328,278	3,187,868	770,862	771,746	-
สามชุก	312	31,200	26	6,500	1,609,273	3,862,254	1,010	98,438	-
อู่ทอง	-	-	50	12,500	282,202	677,284	9,950	255,482	4,888
หนองหญ้าไซ	3350	335,000	313	78,250	431,667	1,036,000	5,090	18,261	1,188
รวม	4,624	462,400	425	106,250	5,691,979	13,660,749	1,570,216	2,217,687	6,484

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2568

3.2.5 การบริหารจัดการน้ำของจังหวัดสุพรรณบุรี

กรมชลประทาน พิจารณาดำเนินการในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน พ.ศ. 2568 จำนวน 4 มาตรการ ดังนี้

1. จัดสรรน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และรักษาระบบนิเวศให้พอเพียงตลอดทั้งปี
2. การส่งเสริมการปลูกพืชฤดูฝนให้ใช้น้ำฝนได้เป็นหลัก ใช้น้ำชลประทานเสริมกรณีฝนทิ้งช่วงเท่านั้น
3. บริหารจัดการน้ำทำให้มีประสิทธิภาพสูงสุดด้วยระบบอาคารชลประทาน
4. ดำเนินการเก็บกักน้ำในเขื่อนให้มากที่สุด ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์เก็บกักน้ำต่ำสุด (Lower Rule Curve ; LCR) ตามช่วงเวลา เพื่อความมั่นคงด้านการอุปโภค - บริโภค และรักษาระบบนิเวศ

โดยโครงการชลประทานสุพรรณบุรี กำหนดแผนการจัดสรรน้ำในเขตชลประทาน ปริมาณการ

ใช้น้ำ 2,042.60 ล้านลูกบาศก์เมตร จำนวน 4 กิจการ ได้แก่ 1) เกษตร ปริมาณน้ำ 2,003.96 ล้านลูกบาศก์เมตร อุตสาหกรรม 4.51 ล้านลูกบาศก์เมตร อุปโภค - บริโภค 21.87 ล้านลูกบาศก์เมตร รักษาบบนิเวศ 12.26 ล้านลูกบาศก์เมตร และวางแผนการจัดสรรน้ำพื้นที่การเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568 เพื่อใช้สำหรับการเพาะปลูกข้าวนาปี พื้นที่คาดการณ์ 1,231,509 ไร่

ตารางที่ 15 แผนการจัดสรรน้ำในเขตชลประทานช่วงฤดูฝน ของจังหวัดสุพรรณบุรี

กิจกรรมการใช้น้ำ	ปริมาณน้ำ (ล้านลูกบาศก์เมตร)
1. เกษตร	2,003.96
2. อุตสาหกรรม	4.51
3. อุปโภค - บริโภค	21.87
4. รักษาระบบนิเวศ	12.26
5. อื่นๆ	-
รวม	2,042.60

ที่มา : โครงการชลประทานสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2568

บทที่ 4

การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี

4.1 แนวทางบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

4.1.1 โครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ดังนี้

ระดับนโยบาย

1) คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน

2) คณะอนุกรรมการวางแผนและติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมี ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน

ระดับปฏิบัติการ

1) ส่วนกลาง : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฝ้าระวังติดตามสภาวะทางอุตุนิยมวิทยา จากหน่วยงานต่างๆ ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด เพื่อเตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือเกษตรกรรวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปรับทราบผ่านสื่อต่างๆ รวมถึงเว็บไซต์ http://www.moac.go.th/service_all-agriculture_situation

2) ส่วนภูมิภาค : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ติดตามข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เฝ้าระวังสถานการณ์ และประเมินสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ในพื้นที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย

4.1.2 ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรกับการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ

การบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ โดยในระดับนโยบายได้ร่วมบูรณาการและปฏิบัติงานภายใต้ กอปภ.ช. ทั้งในภาวะปกติและภาวะเกิดภัย ส่วนในระดับปฏิบัติการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้า และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตามระดับความรุนแรงของภัย รายละเอียดตามแผนภาพ ดังนี้

4.3 คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่การเกษตรที่เป็นพื้นที่เสี่ยงในช่วงฤดูฝน จำนวน 2 อำเภอ 11 ตำบล 85 หมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในพื้นที่อำเภอสองพี่น้อง 1 ตำบล 2 หมู่บ้าน พื้นที่เพาะปลูก 2,613 ไร่ และอำเภอบางปลาม้า 10 ตำบล 83 หมู่บ้าน พื้นที่เพาะปลูก 119,118 ไร่

ตารางที่ 16 ตารางคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	อำเภอ	ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)
1	บางปลาม้า	วัดโบสถ์	2	2,613
2	สองพี่น้อง	บ้านกุ่ม	6	9,458
		บางพลับ	7	7,502
		หัวโพธิ์	7	12,422
		บางตาเถร	18	35,181
		ดอนมะนาว	7	10,908
		บางตะเคียน	8	9,356
		บ้านช้าง	4	13,500
		บางเลน	7	8,900
		ศรีสำราญ	14	6,796
		เนินพระปรารักษ์	5	5,095
รวม		10	85	121,731

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2568

4.4 การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติต่างๆ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

4.5.1 จัดทำแนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปด้านน้ำของจังหวัดสุพรรณบุรี แผนป้องกันและเผชิญเหตุ กระบวนการแจ้งเตือนภัย สถานการณ์ความเสี่ยง แผนการจัดสรรน้ำ แผนการเพาะปลูกพืช เป็นต้น

4.5.2 ประสานการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในกรณีที่เกิดภัยพิบัติ ร่วมกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้า ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารจัดการกระทรวงมหาดไทย

4.5 แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี ได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2568 จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและการเตรียมความพร้อมให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรับมือสถานการณ์ภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน ประกอบด้วย

1. ก่อนเกิดภัย

- 1.1 การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation)
- 1.2 การเตรียมความพร้อม (Preparedness)

2. ขณะเกิดภัย

- 2.1 การเผชิญเหตุ (Response)
- 2.2 การบรรเทาทุกข์ (Relief)

3. หลังเกิดภัย

- 3.1 การซ่อมสร้าง (Reconstruction)
- 3.2 การฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation)

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนปฏิบัติ
1. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุพรรณบุรี	1. ก่อนเกิดภัย
	1) ติดตามสถานการณ์ภัยด้านการเกษตร 2) ประชาสัมพันธ์สถานการณ์น้ำ สภาพภูมิอากาศสร้างการรับรู้ให้แก่เกษตรกรผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ วิทยุกระจายเสียง เป็นต้น 3) จัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน
	2. ขณะเกิดภัย
	1) ให้คำแนะนำเกษตรกร กรณีเกษตรกรขอรับความช่วยเหลือ 2) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการดำเนินการตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน 3) ประสานศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อปฏิบัติการฝนหลวงเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่ (กรณีฝนทิ้งช่วง)
	3. หลังเกิดภัย
	1) บูรณาการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมลงพื้นที่สำรวจความเสียหายเมื่อเกิดภัยพิบัติด้านการเกษตร และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย 2) บูรณาการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมจัดกิจกรรมให้ความช่วยเหลือ พันธุ์เกษตรกรหลังน้ำลด
2. โครงการชลประทานสุพรรณบุรี	1. ก่อนเกิดภัย
	1) วางแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรที่อาจเกิดขึ้นได้ในช่วงฤดูฝน ปี 2568 2) คาดการณ์และติดตามสภาวะทางอุตุ-อุทกวิทยา อย่างใกล้ชิด 3) ตรวจสอบความพร้อมใช้งานของอาคารชลประทานต่างๆ 4) ชุตลอกและกำจัดวัชพืชในคลองชลประทานและอ่างเก็บน้ำต่างๆ 5) ซ่อมแซมและบำรุงรักษาอาคารชลประทานระบบส่งน้ำและระบบระบายน้ำ 6) การบริหารน้ำในอ่างเก็บโดยใช้ ROS และ Operation Rule Curve 7) การเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัย และการบริหารจัดการน้ำในช่วงเกิดภัย 8) เตรียมความพร้อมของเครื่องจักร เครื่องมือต่างๆ

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนปฏิบัติ
	2. ขณะเกิดภัย
	1) รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นได้ในช่วงฤดูฝนและคาดการณ์แนวโน้มจนกว่าจะเข้าสู่ภาวะปกติ 2) ปรับแผนการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำเพื่อลดผลกระทบ 3) การส่งน้ำชลประทานเข้าพื้นที่การเกษตรเพื่อลดยอดน้ำ 4) การควบคุมปริมาณน้ำผ่านอาคารบังคับน้ำในปริมาณที่เหมาะสม 5) เสริมสร้างความเข้มแข็งของอาคารชลประทาน คันกั้นน้ำและอื่นๆ 6) สนับสนุนเครื่องจักร เครื่องมือเข้าช่วยเหลือ 7) การติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและทันการณ์ 8) การแจ้งข้อมูล ข่าวสารและประชาสัมพันธ์
	3. หลังเกิดภัย
	1) เร่งสำรวจพื้นที่การเกษตรที่ได้รับผลกระทบภายหลังที่สภาพน้ำลดระดับลงเพื่อประเมินความเสียหายและ กำหนดแนวทางการช่วยเหลือ/ รวมทั้งสำรวจพื้นที่การเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากฝนทิ้งช่วงและดินโคลนถล่ม 2) เร่งสำรวจความเสียหายของอาคารชลประทานเพื่อซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้ตามปกติโดยเร็ว
3. สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี	1. ก่อนเกิดภัย
	1) ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน (ทุกชนิดพืช) 2) ติดตามข้อมูลข่าวสาร การพยากรณ์อากาศ สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำในเขื่อน อ่างเก็บน้ำ สภาพน้ำท่า เพื่อประเมินสถานการณ์ และวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง 3) เฝ้าระวังการเกิดโรคระบาดพืช หรือศัตรูพืช ที่อาจเกิดขึ้นได้ในช่วงฤดูฝน 4) ผลิิตชุดความรู้ และสร้างการรับรู้และความเข้าใจถึงความเสี่ยงและผลกระทบรวมทั้งวิธีการปรับตัวให้เหมาะสม

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนปฏิบัติ
	2. ขณะเกิดภัย
	1) ประสานโครงการชลประทานในพื้นที่เพื่อสนับสนุนเครื่องสูบน้ำ 2) ติดตามสถานการณ์ ประเมินพื้นที่คาดว่าจะได้รับความเสียหาย 3) กำหนดกรอบการดำเนินงานในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ผู้ประสบภัยพิบัติของสำนักงานเกษตรอำเภอ พร้อมทั้งกำกับให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2556 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
	3. หลังเกิดภัย
	1) สำรวจความเสียหายสิ้นเชิง และช่วยเหลือตาม - ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 - หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2563 - หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564 2) ติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรในการฟื้นฟูที่เกษตรกรรมหลังประสบภัย
4. สถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ	1. ก่อนเกิดภัย
	1) ติดตามข้อมูลข่าวสาร การพยากรณ์อากาศ สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำในเขื่อน อ่างเก็บน้ำ สภาพน้ำท่า เพื่อประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง 2) เฝ้าระวังการเกิดโรคระบาดพืชหรือศัตรูพืช 3) ประเมินสถานการณ์และเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว
	2. ขณะเกิดภัย
	1) ลงพื้นที่เยี่ยมเยียน และสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติ เพื่อให้ความช่วยเหลือ
	3. หลังเกิดภัย
	1) กรณีเกิดภัยพิบัติดำเนินการช่วยเหลือฟื้นฟูตามระเบียบ

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนปฏิบัติ
5. ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี	1. ก่อนเกิดภัย
	1) ติดตามข้อมูลข่าวสาร การพยากรณ์อากาศ สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำในเขื่อน อ่างเก็บน้ำ สภาพน้ำท่า เพื่อประเมินสถานการณ์ และวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง 2) เฝ้าระวังการเกิดโรคระบาดพืชหรือศัตรูพืช 3) ทำหนังสือแจ้งเตือนสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร 2 อาทิตย์/ครั้ง ไปยังสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี และศูนย์ศพก.ทั้ง 10 ศูนย์ 4) ประเมินสถานการณ์และเตรียมท่อนพันธุ์พืชไร่รองรับ 5) จัดเตรียมองค์ความรู้ด้านการผลิตพืชไร่ และการป้องกันกำจัดโรคและแมลง
	2. ขณะเกิดภัย
	1) ลงพื้นที่เยี่ยมเยียน และสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติเพื่อให้ความช่วยเหลือ 2) ให้คำแนะนำในการฟื้นฟูพืชไร่ที่เกิดความเสียหาย จากภัยพิบัติ
	3. หลังเกิดภัย
	1) กรณีเกิดภัยพิบัติดำเนินการช่วยเหลือฟื้นฟูตามระเบียบ
6. การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดอุทัยธานี	1. ก่อนเกิดภัย
	1) ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกยางให้เป็นปัจจุบัน 2) ประชาสัมพันธ์การดูแลสวนยางก่อนและหลังประสบภัยพิบัติ เช่น ภัยแล้ง อุทกภัย อัคคีภัย และวาตภัย ภาวะฝนทิ้งช่วง ดินโคลนถล่ม เพื่อให้เกษตรกรชาวสวนยางเตรียมความพร้อมในการป้องกัน พร้อมทั้งบำรุงรักษา 3) ประชาสัมพันธ์เงินช่วยเหลือสวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง ครั้งละ 3,000 บาท
	2. ขณะเกิดภัย
	1) ลงพื้นที่ตรวจสอบความเสียหาย 2) แนะนำการดูแลรักษาต้นยางตามหลักวิชาการ 3) ให้เกษตรกรชาวสวนยางติดต่อกับ กยท.จ.อุทัยธานีเพื่อยื่นคำขอรับเงินช่วยเหลือสวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง ครั้งละ 3,000 บาท

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนปฏิบัติ
	3. หลังเกิดภัย 1) ติดตามสถานการณ์ของเกษตรกรชาวสวนยาง 2) ต้นยางได้รับความเสียหาย สูญเสียสภาพสวนยาง ไม่สามารถให้ผลผลิตได้ สามารถยื่นขอรับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการปลูกทดแทนตามหลักเกณฑ์กับ กยท.จ.อุทัยธานี
7. สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี	1. ก่อนเกิดภัย 7.1 การเตรียมความพร้อม 1) ดำเนินการขึ้นทะเบียน และปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นปัจจุบัน 2) ดำเนินการเฝ้าระวังการเลี้ยงจระเข้ โดยตรวจสอบสถานที่เลี้ยงให้มีความแข็งแรง ตรวจสอบจำนวนจระเข้ พร้อมจัดทำบัญชีฟาร์มเลี้ยงให้เป็นปัจจุบัน เพื่อป้องกันมิให้จระเข้หลุดรอดออกสู่แหล่งน้ำ 7.2 การประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยกับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 1) ดำเนินการประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยกับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ทราบถึงช่วงระยะเวลา หรือภาวะภัยที่จะมาถึง และเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำในช่วงฤดูฝน เพื่อสามารถเตรียมตัวรับสถานการณ์ หาวิธีการ ป้องกันแก้ไขหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นให้มากที่สุด โดยดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แจ้งผ่านเวทีการประชุมกัน/ผู้ใหญ่บ้าน, แจ้งผ่านประชาสัมพันธ์จังหวัด, แจ้งผ่านผู้นำชุมชน, แจ้งผ่านประมงอาสา, ผ่านโครงการต่างๆ,ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนทางสถานีวิทยุกระจายเสียงกรมประมง, สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย, สถานีโทรทัศน์ และรวมถึงสื่อต่าง ๆ 2) ให้เกษตรกรติดตามข่าวสารพยากรณ์อากาศ และสถานการณ์น้ำจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อย่างใกล้ชิด 3) ให้เกษตรกรปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ และต้องเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำในช่วงฤดูฝน 7.3 การให้คำแนะนำ 7.3.1 ด้านวิชาการ ควรให้คำแนะนำเกษตรกรให้มีความรู้เพื่อเตรียมการป้องกันและแก้ไขไว้ล่วงหน้าเมื่อเกิดอุทกภัย ดังนี้

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนปฏิบัติ
7. สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)	1. ก่อนเกิดภัย (ต่อ)
	1) วางแผนการเลี้ยงสัตว์น้ำสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และฤดูกาล เพื่อให้สามารถจับ ได้ก่อนฤดูน้ำหลาก 2) ทอยยจับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภค เป็นการลด ปริมาณสัตว์น้ำ ภายในบ่อ เพื่อลดความสูญเสียให้มากที่สุด 3) ปรับปรุงคันบ่อและเสริมคันบ่อให้สูงพอกับปริมาณ น้ำที่เคยท่วม ในปีที่ผ่านมา 4) จัดทำร่องระบายน้ำ และขุดลอกตะกอนดินที่จะทำให้ร่องระบายน้ำ ต้นเงิน ออกไป เพื่อให้ น้ำไหลเข้าออกได้อย่างสะดวก 5) ควบคุมการใช้น้ำและรักษาปริมาณน้ำในที่เลี้ยงสัตว์น้ำให้มีปริมาณ พอเหมาะหรือมีปริมาณ 2 ใน 3 ส่วน ของน้ำที่มีอยู่ในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ 6) จัดเตรียมปูนขาวไว้สำหรับพื้นที่ดินกรด ดินเปรี้ยว เพื่อปรับสภาพน้ำ ในบ่อหลังน้ำท่วม ประมาณ 50 - 60 กิโลกรัมต่อไร่ 7) จัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น อวน เครื่องสูบน้ำ เครื่องเพิ่ม ออกซิเจน ยาปฏิชีวนะ สารเคมีไว้ให้พร้อม 8) ควรหมั่นตรวจสอบสุขภาพสัตว์น้ำอย่างสม่ำเสมอ หากพบสิ่ง ผิดปกติให้รีบ หาสาเหตุพร้อมดำเนินการแก้ไขทันที กรณีการเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชัง ควรหมั่นตรวจสอบดูแลความคงทน แข็งแรงของกระชัง อยู่เสมอและควรจัดวางกระชังให้มีระยะห่างกัน พอสมควร เพื่อให้ น้ำมีการหมุนเวียนถ่ายเทได้สะดวก
	7.3.2 ฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำที่เกิดในช่วงฤดูฝน
	2. ขณะเกิดภัย
	1) ติดตาม ฝ้าระวัง และแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ 2) ติดตาม และฝ้าระวังการเลี้ยงจะเขตพื้นที่มีความเสี่ยงจะเกิดน้ำท่วมเพื่อ ป้องกันมิให้ จะเข้หลุดรอดออกสู่แหล่งน้ำ 3) จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ไว้ประจำหน่วยงาน เพื่อให้คำแนะนำและให้ความ ช่วยเหลือ ทางด้านวิชาการ/โรคสัตว์น้ำแก่เกษตรกร 4) จัดเตรียมทรัพยากร เช่น เครื่องสูบน้ำ อวน กระชัง และอุปกรณ์ ต่าง ๆ ไว้ช่วยเหลือ เกษตรกรได้ทันทีที่ได้รับการร้องขอ 5) จัดเตรียมเรือตรวจการประมง รถยนต์ พร้อมเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ
	3. หลังเกิดภัย
	1) ตรวจสอบและวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัย 2) จัดทำบัญชีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย ด้านการประมง 3) สำรวจความเสียหายและช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลัง

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนปฏิบัติ
7. สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)	3. หลังเกิดภัย (ต่อ)
	ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564
8. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี	1. ก่อนเกิดภัย
	1) ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ข้อมูลประชากรสัตว์ และแปลงพืชอาหารสัตว์ให้เป็นปัจจุบัน 2) การเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ ข้อมูลข่าวสาร การพยากรณ์อากาศ สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำในเขื่อน อ่างเก็บน้ำ ประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง 3) จัดทำแผนปฏิบัติการสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ตลอดจนแผนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ ประกอบด้วย 3.1) ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรดูแลสัตว์เลี้ยง 3.2) การวางแผนการอพยพสัตว์ 3.3) การจัดเตรียมสำรองเสบียงสัตว์และเวชภัณฑ์ 3.4) การเฝ้าระวังการเกิดโรคระบาดสัตว์
	2. ขณะเกิดภัย
	1) ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนให้กำลังใจเกษตรกร และสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติเพื่อประมาณการให้ความช่วยเหลือ 2) กรณีสัตว์ขาดแคลนพืชอาหารหรือเสบียงสัตว์ให้ทำการจัดซื้อหรือประสานศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้การสนับสนุน 3) กรณีสัตว์ป่วยให้ทำการรักษา พร้อมทั้งให้คำแนะนำเกษตรกรในการดูแลสุขภาพสัตว์ สนับสนุนเวชภัณฑ์ เพื่อป้องกันและรักษาโรค 4) จัดหน่วยปฏิบัติการเคลื่อนที่ช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่เกิดภัย 5) การอพยพสัตว์ ดำเนินการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ท้องถิ่น หน่วยงานทหาร ให้การช่วยเหลือเกษตรกรอพยพสัตว์สู่ที่ปลอดภัย 6) ให้คำแนะนำเกษตรกร กรณีเกษตรกรขอรับความช่วยเหลือ

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนปฏิบัติ
8. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)	3. หลังเกิดภัย (ต่อ)
	1) สำรวจความเสียหายสิ้นเชิง และช่วยเหลือตามระเบียบ กค.ฯ (ปศ.) 2) สนับสนุนพันธุ์พืชอาหารสัตว์สำหรับฟื้นฟูแปลงพืชอาหารสัตว์ 3) ออกสำรวจภาวะโรคระบาดสัตว์ในพื้นที่ แนะนำให้เกษตรกรทำวัคซีนในสัตว์เลี้ยง และบริการฉีดวัคซีน 4) ตรวจเยี่ยมฟาร์มเกษตรกร เพื่อให้คำแนะนำในการเลี้ยงสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์ การควบคุมป้องกันโรค และการจัดการภายหลังพบสัตว์ป่วยหรือสัตว์ตาย
9. สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	1. ก่อนเกิดภัย
	1) ขุดสระน้ำประจำไร่นา นอกเขตชลประทาน จำนวน 26 บ่อ 2) ส่งเสริม/รณรงค์การปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 3) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด 4) การจัดเตรียมน้ำหมักชีวภาพ สูตร พด.2 และ พด.6 เพื่อหมักต่อซังและบำบัดน้ำเสีย ในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี กิจกรรมข้างต้นนี้ ดำเนินการก่อนเกิดเหตุคู่ขนานและหลังเกิดผลกระทบจาก ภัยพิบัติ (อุทกภัย)
	2. ขณะเกิดภัย
	1) ลงพื้นที่เยี่ยมเยียน สร้างการรับรู้ สร้างขวัญกำลังใจ 2) สร้างการรับรู้ให้คำแนะนำ - ในการบำบัดน้ำเสีย - ดูแล ปรับปรุงสภาพไร่ นา สวน ไม่ให้เสียหายเร็วเกินไป 3) ฝึกปฏิบัติการผลิตน้ำหมักชีวภาพ สูตร พด.2 เพื่อใช้หมักต่อซัง น้ำหมักชีวภาพสูตร พด.6 เพื่อใช้บำบัดน้ำเสีย
	3. หลังเกิดภัย
	1) การฟื้นฟูสภาพดินหลังมีการแช่ซังของน้ำระยะเวลานานด้วยน้ำหมักชีวภาพ สูตร พด.2 และ/หรือ พด.6 เพื่อปรับปรุงดินและบำบัดน้ำเสีย 2) ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด 3) สนับสนุนการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้าง พังทลายของดิน และเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนปฏิบัติ
10. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี	1. ก่อนเกิดภัย
	1) สร้างการรับรู้สถานการณ์น้ำ และวิธีลดผลกระทบจาก อุทกภัยแก่เกษตรกรในพื้นที่ 2) ประสานงานกับผู้แทนเกษตรกร (คปจ.) และอาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน (อสปท.) ในพื้นที่ กรณีเกิดเหตุภัยพิบัติเพื่อเป็นการป้องกันในเบื้องต้น
	2. ขณะเกิดภัย
	1) ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนและสำรวจความเสียหายจากอุทกภัยเพื่อให้ความช่วยเหลือ 2) ให้ผู้แทนเกษตรกร (คปจ.) และอาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน (อสปท.) สำรวจความเสียหายเบื้องต้น
	3. หลังเกิดภัย
	1) กรณีเกิดภัยพิบัติ ดำเนินการช่วยเหลือฟื้นฟูตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปท.) 2) การลดหรือยกเว้นการเก็บค่าเช่าที่ดิน 3) การผ่อนผันการเก็บค่าเช่าซื้อ 4) การปลดชำระหนี้ การผ่อนผันการชำระเงินรายงวด การขยายเวลาการชำระหนี้ การลดหรืองดเก็บดอกเบี้ยเงินกู้
11. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี	1. ก่อนเกิดภัย
	แจ้งการรับรู้สถานการณ์น้ำ และวิธีลดผลกระทบจากอุทกภัยเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
	2. ขณะเกิดภัย
	ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนและสำรวจความเสียหายจากภัยพิบัติเพื่อให้ความช่วยเหลือ
	3. หลังเกิดภัย
	1) กรณีเกิดภัยพิบัติดำเนินการช่วยเหลือฟื้นฟูตามระเบียบ 2) โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับเกษตรกร สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร 3) โครงการสนับสนุนเงินทุนเพื่อสร้างระบบน้ำในไร่นาของสมาชิกสถาบันเกษตรกร

บทที่ 5
การติดตามและรายงานผล

5.1 การติดตามสถานการณ์

ข้อมูล	หน่วยงาน	ระยะเวลา
1. สถานการณ์น้ำ 1.1 ในเขตชลประทาน 1.2 นอกเขตชลประทาน	กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน	ทุกวัน ภายในเวลา 11.00 น. ทุกวันศุกร์ ภายในเวลา 11.00 น.
2. สถานการณ์การเพาะปลูก พืชฤดูแล้ง	กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน	ทุกวันพุธ
3. การปฏิบัติการฝนหลวง	กรมฝนหลวงและการบินเกษตร	ทุกวัน ภายในเวลา 11.00 น.
4. การแจ้งเตือน	ทุกส่วนราชการ	เมื่อมีการแจ้งเตือน
5. ผลกระทบด้านการเกษตร 5.1 ด้านพืช 5.2 ด้านประมง 5.3 ด้านปศุสัตว์	กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์	ภายใน 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย และ ปรับปรุงทุกวันศุกร์ ภายในเวลา 11.00 น.
6. ข้อพิพาท	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ภายใน 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย
7. ผลการดำเนินงานตาม แผนงาน/โครงการ	ทุกส่วนราชการ	ทุกวันศุกร์ที่ 2 และ 4 ของเดือน

5.2 ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี

หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5424-5	0-3553-5424-5
สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3555-5455 0-3555-5266	0-3555-5455
สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3555-5458	0-3555-5458
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี	0-3555-5466	0-3555-5597
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี	0-3552-5250	0-3552-2472
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3555-5258	0-3555-5632
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สุพรรณบุรี	0-3555-5255	0-35545482

หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร
โครงการชลประทานสุพรรณบุรี	0-3553-5991	0-3553-5720
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากระเสียว	0-3559-5120 0-3559-6162	0-3559-6161
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา	0-3553-5869	0-3540-8146
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสองพี่น้อง	0-3555-3019	0-3547-3681
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุก	0-3546-4406	0-3546-4408
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์	0-3559-1200	0-3559-1200
สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	0-3545-4081	0-3545-4081
สถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ	0-3555-5276 0-3555-5340	0-3555-5276 0-3555-5340
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ 7 จังหวัดชัยนาท	0-5640-5007-8	0-5640-5007-8
ศูนย์วิจัยพืชไร่นสุพรรณบุรี	0-3552-8255	0-3552-8256
สำนักงาน จ.ก.ส.จังหวัดสุพรรณบุรี	0-3550-0507 0-3550-0508	0-3550-0893

5.3 ผู้ประสานงานและช่องทางการติดต่อ

ลำดับ	หน่วยงานสื่อสาร	เบอร์โทรศัพท์	หมายเหตุ
1	ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5500	
2	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี (๑)	0-3553-5373	
3	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี (๒)	0-3553-5374	
4	ผู้บัญชาการกองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อยจังหวัดสุพรรณบุรี มณฑลทหารบกที่ ๑๗	-	
5	รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดสุพรรณบุรี (ฝ่ายทหาร)	0-3540-8754	
6	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3552-5999	
7	ปลัดจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5379	
8	นายกเหล่ากาชาดจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3552-2457	
9	ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5229-32	
10	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3545-3069-76	
11	ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 2 สุพรรณบุรี	0-3554-5463-4	
12	คลังจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5393-5	

ลำดับ	หน่วยงานสื่อสาร	เบอร์โทรศัพท์	หมายเหตุ
13	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5375	
14	โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5382	
15	พัฒนาการจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5427	
16	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5424	
17	เกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3555-5266	
18	ปศุสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรี	0-3555-5466	
19	ประมงจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3555-5458	
20	สหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี	0-3552-3870	
21	ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5426	
22	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5386-7	
23	อุตสาหกรรมจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3555-5210	
24	ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงสุพรรณบุรี ที่ 1	0-3552-2133	
25	ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงสุพรรณบุรี ที่ 2 (อุททอง)	0-3555-2000	
26	ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงชนบทสุพรรณบุรี	0-3555-5626	
27	แรงงานจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5079-80	
28	พาณิชย์จังหวัดสุพรรณบุรี	0-3555-5696	
29	จัดหางานจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3540-8205-6	
30	ประชาสัมพันธ์จังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5423	
31	ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัด สุพรรณบุรี	0-3541-2328-9	
32	ผู้อำนวยการโครงการชลประทานสุพรรณบุรี	0-3553-5720	
33	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา	0-3553-5869	
34	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์	0-3559-1200	
35	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุก	0-3546-4408	
36	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากระเสียว	0-3559-5120	
37	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสองพี่น้อง	0-3555-3019	
38	ผู้อำนวยการสถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี	0-3555-5242	
22	ท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-6044	
39	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 2 สุพรรณบุรี	0-3541-2394-9	
40	สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5392	
41	ป้องกันจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3540-8201	
42	ผู้อำนวยการสำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต 2 สุพรรณบุรี	0-35550715-6	

ลำดับ	หน่วยงานสื่อสาร	เบอร์โทรศัพท์	หมายเหตุ
43	เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี	0-3551-1021	
44	เทศบาลเมืองสองพี่น้อง	0-3553-1012	
45	ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสุพรรณบุรี	0-3553-5234-9	
46	ผู้จัดการการประปาส่วนภูมิภาคสาขาสุพรรณบุรี	0-3552-1617-8	
47	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	0-3552-5882 0-3552-5884	
48	อำเภอบางปลาม้า	0-3558-7519 0-3558-7380	
49	อำเภอสามชุก	0-3557-1188	
50	อำเภอเดิมบางนางบวช	0-3557-8420 0-3550-8602	
51	อำเภอดอนเจดีย์	0-3559-1055 0-3559-1056	
52	อำเภอศรีประจันต์	0-3558-1001 0-3558-1745	
53	อำเภออู่ทอง	0-3555-1001 0-3555-1055	
54	อำเภอด่านช้าง	0-3559-5080	
55	อำเภอหนองหญ้าไซ	0-3557-7001	
56	อำเภอสองพี่น้อง	0-3553-1913	

5.4 บัญชีเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์

จังหวัดสุพรรณบุรี มีเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์เพื่อใช้ในการบรรเทาสาธารณภัยในช่วงฤดูฝน ตลอดจนเมื่อประสบภัยพิบัติต่างๆ รายละเอียดตาม QR-Code

จัดทำโดย

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี

ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี ชั้น 2

ถนนสุพรรณบุรี - ชัยนาท ตำบลสนามชัย

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี 72000

0 - 3553-5424-5

SARABAN_SPB@OPSMOAC.GO.TH